คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
National Human Rights Commission of Thailand

มุมมองสิทธิ์

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐

กสม. เปิดศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน “ห้องสมุดเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนแห่งแรกของประเทศไทย” – ส่งเสริมประชาชนเรียนรู้เรื่องสิทธิฯ ด้วยตนเอง

วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดให้บริการ**ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน** หรือ **“ห้องสมุดเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนแห่งแรกของประเทศไทย”** ศูนย์กลางความรู้และแหล่งข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน ภายใต้แนวคิด **“สานสร้าง” หรือ “Sync.Space”** (Synchronizing Space) สานความรู้ สานเครือข่าย สร้างคน สร้างสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาเรียนรู้ข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนได้อย่างครบวงจร ซึ่งสามารถเดินทางมาใช้บริการได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ หรือผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ และยูทูปได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มีหน้าที่สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน กสม. จึงได้ดำเนินการจัดตั้ง **“ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน”** ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางความรู้และแหล่งข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ที่มุ่งเน้นให้บริการสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนทั่วไป ผู้พิการ ตลอดจนบุคคลที่ไม่มีบัตรประชาชน/บุคคลไร้สัญชาติ ให้สามารถใช้บริการและเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยง่ายและสะดวก รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นายวัส กล่าวเพิ่มเติมว่า ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ในศูนย์ฯ แห่งนี้ กสม. ได้รับความร่วมมือจากองค์กรสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น เครือข่ายความร่วมมือห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลสำหรับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ห้องสมุดสถาบันราอูลวอลเลนเบิร์กว่าด้วยกฎหมายสิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรม (RWI) และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกฎหมาย การเมืองและการปกครอง

อ่านต่อหน้า ๒

สารบัญ

กสม. เปิดศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน “ห้องสมุดเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนแห่งแรกของประเทศไทย” – ส่งเสริมประชาชนเรียนรู้เรื่องสิทธิฯ ด้วยตนเอง ๑

มุมสะท้อน ๒

กสม. จัดเวทีระดมความเห็นเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงมลายูมุสลิม – จังหวัดชายแดนใต้ ๓

ภาพกิจกรรม ๔

๒๐ กันยายน วันเยาวชนแห่งชาติ กับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ๕

เปิดรายงานศึกษาการลงทุน ของเอกชน -รัฐวิสาหกิจไทยในต่างแดน – ชี้โครงการส่วนใหญ่ละเมิดสิทธิฯ ขาดการมีส่วนร่วมของ ปชช. ๖

ศ.วิทิต มันตาภรณ์ ลาออกจากตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเพศสภาพของยูเอ็น ๘

มุมสะท้อน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีแนวคิดจัดตั้งและพัฒนาศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งหวังให้เป็นห้องสมุดเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนที่ครบครันด้วยข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่ประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง กระทั่งวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เปิดให้บริการศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน ในฐานะ “ห้องสมุดเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนแห่งแรกของประเทศไทย” เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาเรียนรู้ข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนอย่างครบวงจร โดยขอเชิญชวนทุกท่านร่วมใช้บริการ ณ ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน สำนักงาน กสม. หรือ ผ่านช่องทางออนไลน์

นอกจากนี้ในเดือนกันยายน ยังมีการสัมมนาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนรายประเด็นเสนอต่อรัฐบาล ได้แก่ การจัดเวทีระดมความเห็นเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงมลายูมุสลิมและผู้หญิงในจังหวัดชายแดนใต้ และการจัดประชุมติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากการลงทุนข้ามพรมแดนของไทย ซึ่งมุมมองสิทธิ์ฉบับนี้ได้สรุปสาระจากเวทีดังกล่าวมานำเสนอ รวมทั้งสาระน่ารู้เนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติ ปิดท้ายด้วยข่าวสำคัญของวงการสิทธิมนุษยชน คือ การขอลาออกจากตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญอิสระว่าด้วยการป้องกันความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ (SOGI) ของศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิต มันตาภรณ์ ซึ่งเป็นบุคคลแรกได้รับแต่งตั้งจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UNHRC) ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กันยายน ๒๕๖๐

มุมมองสิทธิ์

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ	: นายวัส	ติงสมิตร
กรรมการ	: นางฉัตรสุดา	จันทร์ดียิ่ง
	นางประกายรัตน์	ตันธีรวงศ์
	นางอังคณา	นีละไพจิตร
	นางเตือนใจ	ดีเทศน์
	นายชาติชาย	สุทธิกลม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ	: นางภิรมย์	ศรีประเสริฐ
รองเลขาธิการ	: นางสาววารุณี	เจนาคม
	: นายบุญเกื้อ	สมนึก
	: นางสาวรตญา	กอบศิริกาญจน์

“มุมมองสิทธิ์” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ☛ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ☛ การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ☛ ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว **“มุมมองสิทธิ์”** เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

ในการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลร่วมกัน จึงทำให้ข้อมูลต่าง ๆ มีความทันสมัย ตรงกับความต้องการใช้งานของผู้ค้นหาที่ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

อนึ่ง **ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน** เป็นแหล่งรวบรวมความรู้และแหล่งข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะการสื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รวมทั้งผลงานสำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสาธารณชนอย่างครบถ้วน ทั้งในส่วนของรายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎข้อบังคับต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี รายงานการวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน รายงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เช่น รายงานคู่ขนานตามพันธกรณีระหว่างประเทศ รายงานตามกระบวนการ UPR รายงานกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ซึ่งมีมากกว่า ๑๒,๐๐๐ รายการ ภายในศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน ได้จัดสรรพื้นที่ใช้สอยให้เอื้ออำนวยความสะดวกต่อผู้มาใช้บริการในทุก ๆ ด้าน โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษา ทั้งนี้ ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชนยังทำหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน เปิดให้บริการตามวันและเวลาราชการ วันจันทร์ - วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. การเดินทางมาด้วยตนเอง ตั้งอยู่ที่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ และสามารถใช้บริการออนไลน์ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผ่านช่องทาง http://library.nhrc.or.th, www.facebook.com/Nhrclibrary, www.youtube.com/LibraryNhrct และ Line: @NHRCLibrary สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐-๒๑๔๑-๓๘๔๔, ๐-๒๑๔๑-๑๙๘๗, ๐-๒๑๔๑-๓๘๘๑

กสม. จัดเวทีระดมความเห็นเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงมลายูมุสลิม – จังหวัดชายแดนใต้

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ **นางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** เป็นประธานเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงมลายูมุสลิมจังหวัดชายแดนใต้ ภายใต้โครงการ **“การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของผู้หญิงกลุ่มเฉพาะ”** ณ โรงแรมอัล มีรอซ กรุงเทพฯ

นางอังคณา กล่าวว่า ปัญหาการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้มีจำนวนมาก คณะกรรมการการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี องค์การสหประชาชาติจึงมีข้อห่วงกังวล และข้อเสนอแนะต่อประเทศไทยในหลายประเด็น ในฐานะ กสม. ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการเข้าถึงความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงเป็นก้าวย่างสำคัญที่จะทำให้ผู้หญิงทุกคนได้รับความคุ้มครอง ได้รับการรับรองสิทธิและความเสมอภาคตามกฎหมายและตามที่หลักการศาสนาบัญญัติ และยังทำให้ผู้ละเมิดสิทธิต้องรับผิด กสม. จึงสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิตลอดจนให้มีการเยียวยาชดเชยความเสียหายแก่ผู้หญิงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพราะระบบกฎหมายและระบบยุติธรรมที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้หญิงจะเป็นพื้นฐานในการสร้างความเข้มแข็งแง่มุมต่าง ๆ ในชีวิตของผู้หญิง ซึ่งจะนำไปสู่การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อผู้หญิงและผู้ชายให้ทัดเทียมกันต่อไป

โดยในเวทีฯ มีการอภิปรายในหัวข้อต่าง ๆ เช่น “เสียงเรียกร้องของผู้หญิงมุสลิมและประสบการณ์การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงมุสลิม” “การนำข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงมุสลิมให้เป็นจริง” ผู้ร่วมอภิปรายประกอบด้วยองค์กรเครือข่ายผู้หญิงมุสลิมและองค์กรศาสนา ซึ่งได้ร่วมกันสะท้อนปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงในทุกพื้นที่ของประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ รวมทั้งมีการนำเสนอข้อเสนอแนะเบื้องต้นเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงมลายูมุสลิมหลายประการ เช่น

รัฐควรมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง โดยจัดให้หน่วยงานระดับจังหวัดมีกลไกรับเรื่องร้องเรียนการกระทำที่เป็นการละเมิดต่อผู้หญิงทั้งโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงและคนในครอบครัว/ชุมชน โดยจะต้องดูแลไม่ให้กฎของชุมชนละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงได้ จัดให้มีเวทีสร้างเสริมสมรรถนะเยาวชนหญิงให้มีความตระหนักและสามารถป้องกันตนเองจากความรุนแรงทุกรูปแบบ จัดให้มีการอบรมผู้นำศาสนาและผู้นำชุมชนให้เข้าถึงจิตใจของผู้เสียหายและสามารถให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการเรียกร้องสิทธิเบื้องต้นได้ และโรงเรียนควรมุ่งเน้นส่งเสริมให้เด็กจบการศึกษาภาคบังคับเพื่อป้องกันการออกกลางคันมาแต่งงาน ขณะที่ผู้หญิงเองควรรวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งเพื่อร่วมกันส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมร่วมกันต่อไป

อนึ่ง การสัมมนาในครั้งนี้ จัดขึ้นเพื่อรวบรวมปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของผู้หญิง และจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเสนอไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กสม. ร่วมประชุมจัดทำรายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิฯ ด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

วันที่ ๒ - ๓ กันยายน ๒๕๖๐ **นางอังคณา นีละไพจิตร** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมกับผู้เชี่ยวชาญ (ครั้งที่ ๑) เพื่อการจัดทำรายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน โดยเข้าร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญนำการอภิปรายและแลกเปลี่ยนในประเด็น “การปกป้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในบริบทของธุรกิจและสิทธิมนุษยชน” จัดโดย Thai Coalition for UPR มูลนิธิมานุษยและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ณ โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ จังหวัดนครปฐม

กสม. เปิดการสัมมนาวิชาการเรื่องการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหา

วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ **นายชาติชาย สุทธิกลม** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษในโครงการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในกระบวนการยุติธรรมแก่ผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่พนักงานสอบสวนขออายัดตัวไว้ในระหว่างเป็นผู้ต้องขัง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแสวงหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีการอายัด โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ณ โรงแรมทีเค.พาเลซ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

กสม. เปิดการสัมมนาเรื่องการดำเนินการตามพิธีสารเลือกรับตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ **นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิเด็กและการศึกษา เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเรื่อง “แนวทางดำเนินการตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่อง กระบวนการติดต่อร้องเรียน (Optional Protocol to the convention to the rights of the child on a communication procedure (OP3-CRC)” จัดโดยคณะอนุกรรมการด้านสิทธิเด็กและการศึกษา กรมกิจการเด็กและเยาวชนและองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ โดยมี **นายบุญเกื้อ สมนึก** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วม ณ ห้องประชุมแกรนด์ ฮอลล์ ๑ โรงแรมรามาการ์เด้นท์ กรุงเทพฯ

กสม. ร่วมกับ ม.แม่ฟ้าหลวง จัดอบรมป้องกันการละเมิดสิทธิฯ กรณีค้ามนุษย์

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ **นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานกล่าวเปิด “โครงการอบรมเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในภูมิภาค” จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยมี **นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ** เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางสาววารุณี เจนาคม** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วม ณ ห้องพวงชมพู – พู่ระหง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

๒๐ กันยายน วันเยาวชนแห่งชาติ กับ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ที่มา-kidsradioclub.or.th

ที่มา-trf.or.th

วันเยาวชนแห่งชาติ เริ่มมีขึ้นในประเทศไทย เมื่อองค์การสหประชาชาติกำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นปีเยาวชนสากล ภายใต้คำขวัญ **"Participation Development and Peace"** ในปีเดียวกันนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๘ กำหนดให้วันที่ ๒๐ กันยายน ของทุกปี เป็นวันเยาวชนแห่งชาติ และมอบคำขวัญที่ถอดความเป็นภาษาไทยว่า **"ร่วมแรงแข็งขัน ช่วยกันพัฒนา ใฝ่หาสันติ"**

ประเด็นสำคัญของคำขวัญนี้ คือคำว่า "ใฝ่หาสันติ" หมายถึง ความต้องการสันติภาพ อันเป็นความต้องการในระดับสากลที่คนหนุ่มสาวต้องร่วมมือกันเพื่อผลักดันให้เกิดสันติจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เยาวชนควรจะได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็กให้เคารพในสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนและสิทธิต่าง ๆ ที่เด็กควรจะได้รับ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติจึงได้ให้การรับรอง**อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)** อันเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่ว่าด้วยหลักการสำคัญ ๔๕ ข้อ ซึ่งกล่าวถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคนในโลก และหน้าที่ของรัฐที่ต้องพิทักษ์สิทธิของเด็ก อนุสัญญาฉบับนี้ถือเป็นอนุสัญญาที่ประเทศต่าง ๆ ให้สัตยาบันมากที่สุดในโลก โดยประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมีสาระสำคัญในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑. สิทธิที่จะมีชีวิตรอด เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน ได้รับการเลี้ยงดูทั้งทางร่างกายและจิตใจ และได้อยู่อาศัยในที่ที่ปลอดภัย

๒. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา เด็กทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีครอบครัวที่อบอุ่นและได้รับโภชนาการที่เหมาะสม

๓. สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง เป็นสิทธิที่เด็กทุกคนจะได้รับความคุ้มครองให้รอดพ้นจากการทำร้ายทุกรูปแบบ เช่น การถูกล่วงละเมิด การถูกทอดทิ้ง การทำร้าย การนำไปขาย การใช้แรงงานเด็ก และการหาประโยชน์ในทุกรูปแบบจากเด็ก

๔. สิทธิที่ในการมีส่วนร่วม เช่น การแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่จะมีผลกระทบกับเด็ก

อนึ่ง ในกรอบอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ยังมีพิธีสารเลือกรับตามมาอีก ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) พิธีสารเลือกรับ เรื่องการขายเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกเกี่ยวกับเด็ก ๒) พิธีสารเลือกรับเรื่องความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธ และ ๓) พิธีสารเลือกรับเรื่องกระบวนติดต่อร้องเรียน ซึ่งฉบับหลังนี้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในโลกและเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคเอเชียที่ให้สัตยาบันในพิธีสารเลือกรับฉบับดังกล่าวอันว่าด้วยการปกป้องสิทธิของเด็กที่ถูกละเมิด ซึ่งเด็กหรือผู้แทนสามารถร้องเรียนได้โดยตรงต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ

เด็กในวันนี้จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้าได้นั้น ย่อมต้องได้รับการคุ้มครองดูแลให้มีสิทธิและความเสมอภาคทัดเทียมกัน เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

กัญญาณัฐ ศักดิ์หิรัญรัตน์
นักศึกษาฝึกงานคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เปิดรายงานศึกษาการลงทุนของเอกชน-รัฐวิสาหกิจไทยในต่างแดน – ชี้โครงการส่วนใหญ่ละเมิดสิทธิฯ ขาดการมีส่วนร่วมของปชช.

วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ร่วมกับ คณะทำงานติดตามการลงทุนข้ามพรมแดนของไทย (Thai Extra – Territorial Obligations Working Group : Thai ETOs Watch) จัดการประชุม “ติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากการลงทุนข้ามพรมแดนของไทย อันเกี่ยวเนื่องจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” โดยมี **นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** เป็นประธานการประชุม ณ ห้องประชุม ๗๐๙ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในการประชุมมีการนำเสนอรายงานเรื่อง **“รายงานการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ : ผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมและการละเมิดสิทธิมนุษยชน”** สาระสำคัญสรุปได้ว่า การลงทุนโดยตรงของทั้งบริษัทไทยและรัฐวิสาหกิจไทยในต่างประเทศที่ผ่านมาสร้างผลตามมาทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยผลในด้านลบนั้น เกี่ยวโยงกับประเด็นการขาดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการ การก่อผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเยียวยาที่ไม่เป็นธรรม โดยมีหลายกรณีที่ชุมชนในประเทศเพื่อนบ้านได้ร้องเรียนมายัง กสม. ให้ตรวจสอบปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากโครงการลงทุนของไทยด้วย

การตรวจสอบโดย กสม. ส่งผลให้รัฐบาลของไทยยอมรับอย่างเป็นทางการครั้งแรกถึงสถานการณ์ปัญหาของการลงทุนโดยตรงของไทย โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กรณีโครงการท่าเรือน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ประเทศเมียนมา และวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ กรณีโครงการปลูกอ้อยและจัดตั้งโรงงานน้ำตาลโอดอเมียนเจย ประเทศกัมพูชา สาระสำคัญคือ ให้มีการจัดตั้งกลไกกำกับดูแลการลงทุนในต่างประเทศของผู้ลงทุนสัญชาติไทยโดยให้นำหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ เยียวยา) มาเป็นกรอบในการดำเนินกิจการในต่างประเทศของผู้ลงทุนสัญชาติไทย

อนึ่ง โครงการลงทุนของไทยในประเทศเพื่อนบ้านที่นำมาใช้เป็นกรณีศึกษาถึงผลกระทบข้ามพรมแดนในรายงานฉบับนี้ มีทั้งโครงการที่ผ่านการตรวจสอบและอยู่ในระหว่างการตรวจสอบโดย กสม. และโครงการที่ไม่มีผู้เสนอให้ กสม. ตรวจสอบ รวมทั้งสิ้น ๑๒ โครงการ แบ่งเป็นการลงทุนในประเทศต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ประเทศเมียนมา ๖ โครงการ

โครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำฮัตจี โครงการท่าเรือน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินเย* โครงการเหมืองแร่ดีบุกเฮงดา โครงการเหมืองถ่านหินบานซอง โครงการโรงงานปูนซีเมนต์ และโรงไฟฟ้าถ่านหินเมาะลัมใย*

---

* *โครงการการลงทุนของไทยข้ามพรมแดนซึ่งไม่มีผู้ยื่นเรื่องร้องเรียนให้ กสม. ตรวจสอบ*

ประเทศลาว ๓ โครงการ
โครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำไซยะบุรี โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินหงสาลิกไนต์ โครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำปากแบง

ประเทศกัมพูชา ๒ โครงการ
โครงการสัมปทานที่ดินทางเศรษฐกิจเพื่อปลูกอ้อยและทำโรงงานน้ำตาลจังหวัดเกาะกง โครงการสัมปทานที่ดินทางเศรษฐกิจเพื่อปลูกอ้อยและทำโรงงานน้ำตาลโอดอร์เมียนเจย

ประเทศเวียดนาม ๑ โครงการ
โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนกวางจิ*

จากการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงของไทยในประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ๑๒ โครงการ ก่อให้เกิดผลกระทบด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายประการ สรุปได้ดังนี้

๑. **กระบวนการตัดสินใจอนุมัติให้สัมปทานโครงการ** ในทุกกรณีศึกษาไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมีส่วนร่วม รัฐบาลของทุกประเทศอาศัยอำนาจตามกฎหมายและนโยบายส่งเสริมการลงทุนให้สัมปทานโครงการต่าง ๆ แก่บริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจของไทย โดยไม่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมใดจากภาคประชาชน

๒. **กระบวนการจัดทำรายงานการศึกษาความเป็นไปได้และ/หรือ รายงานผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม** เป็นกระบวนการที่มีเพียงบริษัทผู้ได้รับสัมปทานและบริษัทที่ปรึกษาที่รับจ้างจัดทำรายงานฯ ดำเนินการเพียงลำพัง โดยขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้รับผลกระทบมักไม่เปิดเผยรายงานฯ ฉบับสมบูรณ์ต่อสาธารณะ หรือเป็นการเปิดเผยแบบมีเงื่อนไข และรายงานส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ไม่มีการแปลเป็นภาษาท้องถิ่น

๓. **กระบวนการรับฟังความเห็น**จากชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ยังคงมีลักษณะปกปิดข้อมูล และให้เอกสารไม่ครบถ้วน

๔. **ไม่มีกลไกการตรวจสอบการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย** เช่น ไม่มีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคมก่อนการอนุมัติให้สัมปทานที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการสัมปทานที่ดินทางเศรษฐกิจของกัมพูชา

๕. **มีการใช้ความรุนแรงต่อชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โครงการ** ในลักษณะการเผาบ้านเรือนขับไล่ออกจากพื้นที่ รวมถึงการแกล้งจับกุมดำเนินคดี

๖. **มีการเยียวยาที่ไม่เป็นธรรมและให้ค่าชดเชยต่ำกว่าความเสียหาย**ที่เกิดขึ้นจริงจากการสูญเสียที่ดินที่เป็นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย และแหล่งอาหารตามธรรมชาติ

๗. **การตัดสินใจในระดับรัฐของไทยในการไปลงทุนหรือรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน นับเป็นการส่งเสริมให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศเพื่อนบ้าน** หากรัฐบาลไทยไม่มีกลไกที่เพียงพอในการกำหนดให้รัฐวิสาหกิจหรือบริษัทของไทยต้องมีมาตรฐานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชนอย่างเข้มงวด

ศ.วิทิต มันตาภรณ์
ลาออกจากตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเพศสภาพของยูเอ็น

เว็บไซต์ขององค์กรด้านสิทธิมนุษยชน 'ฮิวแมนไรท์แคมเปญ' เปิดเผยว่า **ศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิต มันตาภรณ์** จากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UNHRC) ให้ดำรงตำแหน่ง**ผู้เชี่ยวชาญอิสระว่าด้วยการป้องกันความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ (SOGI)** เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ได้ยื่นจดหมายลาออกจากตำแหน่งด้วยเหตุผลด้านสุขภาพ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งจะส่งผลให้ศาสตราจารย์วิทิตพ้นจากตำแหน่งอย่างเป็นทางการในวันที่ ๓๑ ตุลาคม นี้

posttoday

โดยองค์กรสหพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อความหลากหลายทางเพศ (ILGA) ระบุว่า ที่ผ่านมาศาสตราจารย์วิทิตได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถในบทบาทดังกล่าว โดยมีการจัดทำรายงาน ๒ ฉบับ ว่าด้วยการต่อสู้กับความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพ ซึ่งได้เสนอต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติแล้ว อันเป็นการวางรากฐานการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ผู้ที่จะมารับตำแหน่งนี้เป็นคนต่อไป

อนึ่งศาสตราจารย์วิทิต เป็นคนแรกที่ได้รับตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเพศสภาพดังกล่าวจากสหประชาชาติ อย่างไรก็ดีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งคนใหม่ ซึ่งจะมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี จะเริ่มจากการประกาศรับสมัครผู้ที่สนใจ และมีคณะกรรมการคัดเลือกประกอบด้วยเอกอัครราชทูตประจำสหประชาชาติจาก ๕ ประเทศ เป็นผู้สัมภาษณ์และคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม ๓ รายชื่อเสนอต่อสมาชิกคณะมนตรีด้านสิทธิมนุษยชนฯ เพื่อลงมติเห็นชอบคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป โดยคาดว่ากระบวนการดังกล่าวจะแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

กรุณาส่ง

.....

.....

.....

.....

รู้สิทธิ์ รักสิทธิ์ ไม่ละเมิดสิทธิ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย **สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
หากต้องการข้อมูล ข้อแนะนำและบอกรับมุมมองสิทธิ์ ฟรี ! ติดต่อ :
สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕
หรืออ่าน **มุมมองสิทธิ์** ได้ที่ **www.nhrc.or.th**